

ZPRAVODAJ

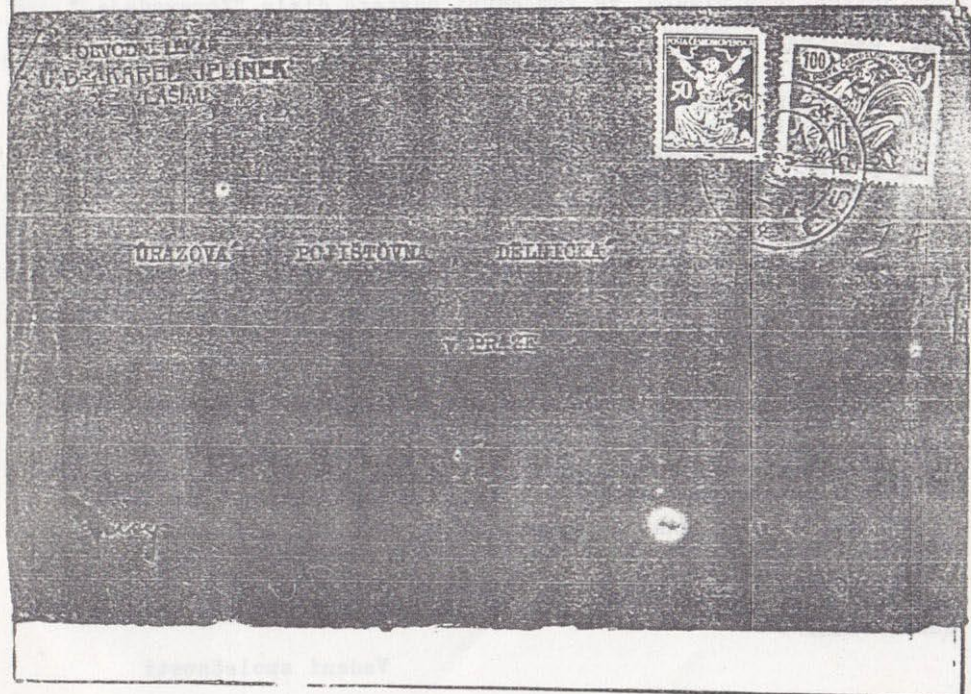
5.—

Společnost sběratelů

ČS. KNIHTISKOVÝCH ZNÁMEK

číslo **22**

1991

Milí přátelé,

vstupujeme již do ~~š~~stého roku činnosti naší společnosti sběratelů knihtiskových známek. Domníváme se, že to byla léta plodná, která velmi přispěla k hlubší specialisaci v této oblasti. Při tom nejsme zdaleka ani v polovině předpokládaných řešení a studií. Svá předsevzetí na rok 1991 jsme vsoko překročili. Vedle vydání čtvř čísel Zpravodajů /čísla 19 až 22 / a tří specialisovaných studií - OR 60 hal II část a III část a studie tiskových desek 20 hal Hradčany V. kresba - jsme tyto studie ještě rozšířili o 125 hal TGM a vydali dva specialisované ceníky jednak na známky Hradčan a na Osvozenou republiku, Holubici a TGM. Žádná práce nemá však svou naprostou dokonalost, tak je to i v naší práci. Snažíme se však, a myslíme že s úspěchem, těch nedostatků co nejmeně.

Do roku 1992 jdeme s přesvědčením, že naše úsilí neochabne a pro členy naší společnosti vydáme opět čtyři čísla Zpravodaje /v každém čtvrtletí po jednom/ a tři specialisované studie. Půjde o 2 části studie 5 hal Holubice modrá a fialová a dále studie tiskových desek 400 hal Hradčany od p. Pellanta. Ty bychom Vám rádi rozeslali nejpozději do konce prvního pololetí. Pokud zvládneme ve II. pololetí nějakou studii navíc, opět Vás s tím seznámíme.

Někteří nám píšete, že Vám chybí některá čísla "Zpravodaje" nebo specialisovaných studií, nebo že jste si je opoměli objednat. Rádi Vám vyhovíme, když si o ně napíšete.

Prostředky, které jsme získali z ročních příspěvků a z odprodeje specialisovaných studií zajišťují v roce 1991 vrovnanost ve zdrojích a potřebách. Předpokládáme, že tomu tak bude i v roce 1992 i když nemáme jistoty v nákladech na frankovné a uhradách za rozmnožování Zpravodaje a specialisovaných studií.

Neměníme proto členský příspěvek na rok 1992 a zůstává ve výši 20 Kčs / jde na úhradu 4 čísel Zpravodaje /. Vzhledem k rozsáhlosti studií 5 hal Holubice i 400 hal Hradčany, požadujeme za každou částku Kčs 15,- / tedy 3 x 15,- Kčs /. Úhrady proveďte příloženou složenkou a na rubu (zpráva pro příjemce/ uveďte, co jste si konkrétně objednali ve udajů o počtu v případě většího množství.

Pokud by jste měli zájem o starší čísla Zpravodajů, pak jedno číslo si můžete přiojednat za 3,50 Kčs a za specialisované studie / s výjimkou TGM 125 hal/ Kčs 10,-. Studie 125 hal TGM je za 15,- Kčs. Ceníky Hradčan nebo OR, HOL a TGM jsou za 20,- Kčs. I ty si můžete přiojednat současně s úhradou příspěvků za rok 1992.

Někdy, i přes snahu po dokonalosti, není některá stránka natištěna. Omlouváme se za to, napiště nám, obratem to napravíme.

Na závěr bychom bychom přejeeme hodně zdraví a pohody do roku 1992 a též trochu fatalistického štěstí při naší sběratelské specialisaci /vášni/.

Vedení společnosti

Připravujeme.

Naše odborná společnost připravuje na I. čtvrtletí 1992 /asi únor/ odbornou přednášku o známkách emise Hradčany. Přednáška se uskuteční v Poštovním muzeu v Praze a její součástí bude i ukázka dokladových materiálů, z nichž některé nebyly ještě vystavovány /tiskové desky, zkusmé tisky a pod./

Náklady na pronájem sílu a vystavních vitrin pro vystavení dokladových materiálů budou činit zhruba 1.200 Kčs. Proto byl stanoven vstup ve výši 20 Kčs.

Kapacita sílu Pošt.musea činí nejvíce 30 osob. Proto žádáme o zaslání předběžné přihlášky na adresu tajemníka p.Látala, aby mohl být zpracován pořadník na zaslání závazných přihlášek a pozváněk na přednášku. V případě většího zájmu bude přednáška v pátek pro zájemce z Prahy a v sobotu dopoledne pro mimopražské zájemce.

Výbor společnosti.

Výzva "hradčanářům"

Žádám všechny sběratele našich prvních známek, aby se zadávali do svých sbírek a ze svých přebytků a vypsali mi rozmístění otisků hřebů u okrajových ZP, které nejsou a nebo jsou chybně uvedeny v Monografii č.1.

Dále rád přijmu veškeré informace o soutiscích různých hodnot v TF. V tomto případě mne zajímá postavení TD jednotlivě v TF, svislé a vodorovné vzdálenosti mezi TD.

Veškeré poznatky chci sumarizovat a čas od času publikovat. Pro jednoho sběratele by to byl nadlidský úkol, ale když mi specialisté pomohou, postupně latku informovanosti od MONOGRAFIE o kousek výš.

Své objevy, domněnky a dotazy zasílejte na adresu

Jiří KRŇÁK

sídlíště 168

378 10 České Velenice

Neznámá vada na známce OR 60 h

Aktivní spolupracovník pan Košťál z Kratonoh zaslal k posouzení dvojpásku obsahující známky na ZP 74 a 75, pocházející z TD 5. Znáмка na ZP 74 má výraznou vadu:

"barevná skvrnka pod okovem levé ruky"

viz obrázek.

Prohlédněte své sbírky a pokud známky se zmíněnou vadou najdete, oznamte nám počet nálezů. Připomínám, že známky vytištěné z TD 5 byly opatřeny nejen HZ 14, ale v menším počtu i ležným HZ 14.

Chvalovský

..... a chybička se vloudila.

Naše žádost o omluvu uvedená v ceníku známek HOL. a OR, který si většina našich členů objednala a také již obdržela, byla na místě. Oč se jedná ?

Na straně 21 u emise známek OR 30 je uveden tento cenový, resp. bodový záznam:

153 ZP 42 skvrna v písmenech ČE 250 150 400

Číslice jedna je však nedostatečně vytištěna, takže záznam vypadá jako 50. Správný záznam je však 150, protože výskyt známek s touto vadou je mnohem menší nežli s vadou opravenou s cenovým záznamem 100.

- . -

Na straně 33 si stornujte záznam:

157 RZP 70 skvrny v levém rukávu a
retuš řetězů 200 80 250

protože je totožný s následujícími. Existují pouze známky s VN a skvrnami v rukávu, známky s VN a retuší skvrn a současně s retušemi řetězů ve dvou variantách.

ZP 75 - retuš tzv. šestého prstu na TD 19-20

Vyobrazená známka pochází z jedné ze dvou posledních tiskových desek na nichž byly v průběhu tisku známek opraveny řetězy.

Na ZP 75 se však opravy řetězů dosud nepodařilo zjistit a lze tedy předpokládat, že v tomto případě retuše řetězů provedeny nebyly. Nasvědčuje tomu i dokonalá původní kresba jednotlivých článků řetězů.

Známka má všechny kontrolní znaky uvedené v příslušné podrobné studii retuší podle jednotlivých TD. Navíc jsou zřetelně vychýlené perforační otvory v horní i spodní řadě zoubkování. Toto vychýlení perforačních otvorů je ověřeno na známkách s retušovanými řetězy, které se nachází ve svislé řadě ZP 5 až ZP 95 jedné ze zmíněných dvou desek.

Pokud by se někomu podařilo najít tuto známku s retušovanými řetězy, prosím o její zapůjčení.

Chvalovský

Osvobozená republika 50 h zelená

Jedním z cílů studia známek je dokladovat výskyt a vývoj deskových vad a časový sled provádění jejich případných oprav. Při známém nedostatku odpovídajícího studijního materiálu je to však úkol mnohdy nelehký. U známek OR 50 h z. je toho názorným příkladem přehled DV a retuší na ZP 68 a 69 /s přihlédnutím k DV na ZP 67 a 70/ z 1. období, kdy čtyři stokusové tiskové desky byly zhotoveny leptáním podle 1. negativu. Připomínám, že se jedná o tentýž negativ, podle kterého byly zhotoveny i jiné desky pro známky stejné hodnoty, ale barvy červené.

Přehled je sestaven podle jednotlivých ZP a zachycuje vzhled jejich DV či retuší /pokud jsou známy/, vždy s odvozávkou na Spec. ceník čs. známek vydání HO, OR a TGM 1920, který před nedávnem vydala naše Společnost sběratelů čs. knižetiskových známek. Položky přehledů jsou označeny souvislou řadou čísel /malé písmeno znamená variantu položky předcházející/, kdy u jednotlivých ZP je řazení provedeno podle dat poštovního použití vlastních známek, a to bez ohledu na skutečnost, zda se jedná o vadu či retuš.

ZP 68

- 1 - Bílý výběžek z vnitřního obloučku pravé číslice 5 /vada negativu 1.68/, obr. 1. Obloukovitý výběžek z pravého horního rohu barevné okrajové linky /vada desky/, obr. 2.
Ceník: 156 RVN ZP 68 TD 1 - pravý horní roh
- 2 - 1.R 1.68. A, tzn. v pořadí první retuš vady negativu /provedena byla před zahájením tisku/ - oprava vnitřního obloučku pravé číslice 5, obr. 3.
Kontrolní znak: barevnou skvrnou spojené stínování a čára záhybu sukně u paty levé nohy, obr. 4.
Ceník: 156 RVN ZP 68 TD 2

- 2a - 1.R 1.68. Aa - odlišný vzhled opraveného místa.
Během tisku došlo k poškození retuše a původní vada se začala objevovat, obr. 5.
Kontrolní znak: tentýž jako u předcházející položky, obr. 4.
Ceník: 156 RVN ZP 68 TD 2
- 3 - 1.R 1.68. B - oprava nedokonale provedené retuše.
Vystupující vada /obr. 5/ byla opět opravena a vznikla retuš zcela jiného vzhledu, obr. 6.
Kontrolní znak: tentýž jako u obou předcházejících položek, obr. 4.
Ceník: 156 RVN ZP 68 TD 2 /tato retuš se vyskytuje i na korespondenčních lístcích/
- 4 - 2.R 1.68. - retuš na další TD. Oprava vnitřního obloučku pravé číslice 5, obr. 7.
Kontrolní znak: u části nákladu je nad pomyslným středem dlaně levé ruky malý bod, obr. 8.
Ceník: 156 RVN ZP 68 - tři varianty
- 5 - 3.R 1.68. - retuš vady negativu na další desce /provedena byla před zahájením tisku/.
Oprava vnitřního obloučku pravé číslice 5, obr. 9.
Kontrolní znak: poškozená dolní barevná okrajová linka vlevo od monogramu VHB, obr. 10.
Ceník: 156 RVN ZP 68 - tři varianty
- 5a - 3.R 1.68. a - odlišný vzhled opraveného místa.
Během tisku došlo k poškození retuše a část DV se začala objevovat, obr. 11.
Kontrolní znak: tentýž jako u předcházející pol., obr. 10.
Ceník: 156 RVN ZP 68 - tři varianty
- 6 - Bílý výběžek z vnitřního obloučku pravé číslice 5 /vada negativu 1.68., obr. 1.
Ceník: 156 VN ZP 68 - zde jsou omylem uvedeny TD 2 až 4, správně má být TD 4
Monografie: III P/1

7 - 4.R 1.68. - retuš vady na další desce.

Oprava vnitřního obloučku pravé číslice 5, obr. 12. Při opravě bylo zasaženo i zakončení číslice, které je výrazně rozšířené. Vyskytují se známky, u kterých je /podle stupně opotřebenění desky/ zalití částí vnitřního obloučku nepatrně odlišné.

Ceník: 156 RVN ZP 68 - tři varianty

Monografie: III P/2 R /primární retuš, jedna z oprav neznámé vady na pravé 5 .../

Přesto, že u samotných známek pod položkou 6 a 7 nebyl nalezen žádný shodný kontrolní znak /tzn. shodná DV/, jedná se bezesporu o známky z totožné desky a retuš pod pol. 7 je retuší sekundární - oprava byla provedena až v průběhu tisku. Dokladem toho jsou nálezy párů známek ze ZP 67 a 68, kdy na druhém jmenovaném ZP je buďto vada /pol. 6/, nebo retuš /pol. 7/, a na ZP 67 je vyjma další odchylky výrazná desková vada: bílý bod ve spodní barevné okrajové lince pod prsty levé nohy 4,2 mm od pravého okraje, obr. 13. U známek tištěných opotřebenou deskou je barevná okrajová linka v místě bodu přerušena.

ZP 69

8 - Bílou skvrnou přerušené stínování haleny nad pasem, tzv. "náprsenka" /vada negativu 1.69±/, obr. 14 a bílou skvrnou přerušené stínování na levé noze /vada sestavy/, obr. 15. Druhá jmenovaná vada se však vyskytuje i na jiných ZP, ale již jako vada, jež má svůj původ až na tiskové desce.

Ceník: 156 VN ZP 69 TD 1, 3 a 4 - tzv. náprsenka

9 - Náprsenka a poškozené stínování na levé noze, obr. 14 a 15. U části nákladu je pak bílý výběžek z lokte levé ruky a bílá skvrna u dlaně levé ruky, obr. 16 a bílou skvrnou poškozená pravá číslice 5, obr. 17.

Na druhé tiskové desce vznikly vady dle obr. 16 a 17 až v průběhu tisku a do té doby byl vzhled ZP prakticky totožný jako u desky předcházející /položka 8/.

Ceník: 156 VN ZP 69 TD 2 - bílé skvrny u ruky

- 10 - 1.R 1.69. - opraveno poškozené stínování haleny nad pasem, DV podle obr. 15 zůstala v nezměněné podobě. Při opravě byla poškozena čára záhybu haleny na prsou, která je nyní zčásti prohnutá, obr. 18. Kontrolním znakem je bílý výběžek z lokte levé ruky a bílá skvrna u dlaně levé ruky, obr. 16 a bílou skvrnou poškozená pravá číslice 5, obr. 17.

Ceník: 156 RVN ZP 69 TD 2

Ze všech tří dosud známých retuší náprsenky je pouze u této doložený vztah ke konkrétní tiskové desce. Za identifikaci samotné retuše i desky je nutno poděkovat p. Chvalovskému a Trojánkovi.

- 11 - Náprsenka a poškozené stínování na levé noze, obr. 14 a 15. U části nákladu chybí vlevo pod pasem první čára záhybu sukňe - obr. 19, v okovu pravé ruky chybí stínování a v pravé dlani je navíc jeden malý bod - obr. 20. Ceník: 156 VN ZP 69 TD 1, 3 a 4 - tzv. náprsenka

- 12 - Náprsenka a poškozené stínování na levé noze, obr. 14 a 15. U části nákladu je přerušovaný obrys levého prsu, obr. 21. Ceník: 156 VN ZP 69 TD 1, 3 a 4 - tzv. náprs.

- 13 - 2.R 1.69. - opraveno poškozené stínování haleny nad pasem, DV podle obr. 15 zůstala v nezměněné podobě/, obr. 22. Kontrolním znakem je malý bod na spodní části písmene V ve VHB, obr. 23.

Ceník: 156 RVN ZP 69 - dvě varianty

- 14 - 3.R 1.69. - opraveno poškozené stínování haleny nad pasem, obr. 24 / DV podle obr. 15 zůstala v nezměněné podobě/. U malé části nákladu je kontrolním znakem dvojí úzké přerušování trávy pod Řípem, obr. 25.

Ceník: 156 RVN ZP 69 - dvě varianty

ZP 70

- 15 - Dvakrát přerušovaná čára stínování sukňe pod levým lipo-
vým trojlístkem /vada negativu 1.70./, obr. 26 a malý
výstupek na levé barevné okrajové lince 8,8 mm od horní-
ho okraje /vada sestavy/, obr. 27. Pravděpodobně jen u

- částí nákladu je přerušené stínování levé části levé nuly, obr. 28. Ceník: 156 VN ZP 51 a 70 TD 1 až 4
- 16 - Dvakrát přerušená čára stínování sukňě pod levým lipovým trojlístkem, obr. 26 a malý výstupek na levé bar. okrajové lince 8,8 mm od horního okraje, obr. 27. Ceník: 156 VN ZP 51 a 70 TD 1 až 4
- 17 - Dvakrát přerušená čára stínování sukňě pod levým lipovým trojlístkem, obr. 26 a malý výstupek na levé bar. okrajové lince 8,8 mm od horního okraje, obr. 27. Přerušené stínování obloučku levé číslice 5, obr. 29. Na známkách pocházejících z této blíže neidentifikované desky není vždy dvojí přerušení čáry stínování sukňě dobře znatelné. Ceník: 156 VN ZP 51 a 70 TD 1 až 4
- 18 - Místo dvojího pouze jedno, avšak široké přerušení čáry stínování sukňě pod levým lipovým trojlístkem, obr. 30 a malý výstupek na levé barevné okrajové lince 8,8 mm od horního okraje, obr. 27. Ceník: 156 VN ZP 51 a 70 TD 1 až 4

Určení vztahů mezi vadami, retušemi a deskami je znesnadněno jednak vzpomínaným nedostatkem studijního materiálu a dále pak skutečností, že některé kontrolní znaky se vyskytují výhradně u částí nákladu. To je případ DV na obr. 8, 19, 20, 21, 25 a 28. A tak zatím nejvíce informací /byť zdaleka ne úplných/ o ZP 68 a 69 lze podat u 2. TD /s ochr. rámem, bez označení, s nápichovým bodem za ZP 50/, kdy popis evidovaných pásků a bloků známek vypadá - vyjádřeno číselným označením jednotlivých položek přehledu, následovně:

ZP 68	ZP 69	ZP 70
2	/8-9/	16
2a	9	
3	9	
	10	

Může některý sběratel sdělit další kombinace vad a retuší na zmíněných ZP? Stačí k tomu opět použít čísla přehledu.

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

Obr. 9

Obr. 10

Obr. 11

Obr. 12

Obr. 13

Obr. 14

Obr. 15

Obr. 16 →

Obr. 17

Obr. 18

Obr. 19

Obr. 20

Obr. 21

Obr. 22

Obr. 23

Obr. 24

Obr. 25

Obr. 26

Obr. 27

Obr. 28

Obr. 29

Obr. 30

"Záhadná retuš" na ZP 58 emise OR 60 h

Tato retuš, mezi filatelisty známa jako retuš VAK, byla uvedena v druhém díle monografie na straně 321, obrázek 581, u něhož bylo chybně uvedeno označení III L/2 R, které je v rozporu s popisem vady, resp. retuše. Správné označení mělo být VI/7R.

Zesnulý sběratel specialista Karel Horký určit tuto retuš na ZP 58, asi podle stokusového archu retušovaných známek, který vlastnil.

Opravena byla písmena VHB, téměř celý spodní rám známky, koleno levé nohy a tráva kolem. Byla to poměrně velká oprava při níž byla zmíněná část kresby zalita kovem a kresba pak novým vyrytím obnovena, ovšem nedokonale. Je pravděpodobné, že tato oprava byla provedena na tiskové desce ještě před zahájením tisku známek, protože nejsou známy známky s původní neopravenou vadou.

V poměrně malém počtu se vyskytují známky na nichž v místech původní kresby kolena je bílá skvrna a písmena VHB vypadají jako VHR. Lze proto předpokládat, že kov ze zalité a znovu vyryté kresby začal po zahájení tisku známek vypadávat a že byly provedena další oprava, tedy oprava původní retuše. Touto opravou byla písmena VHB přeměněna na VAK.

K další retuši došlo v oblasti kresby řetězdů, tedy až v průběhu tisku známek. Důkazem je skutečnost, že teprve známky s retuší zvanou VAK se vyskytují také s retušemi řetězdů.

Důvod nutnosti opravy řetězu pravé ruky je na známkách zřejmý - velmi slabá a nedokonalá kresba jednotlivých článků. Proč však byly opraveny články řetězu levé ruky není jasné, protože jejich kresba je zřetelná.

Souhrn poznatků:

- 1/ původní vada na TD je, až rozsah není znám, protože se TD nedochovala
- 2/ teoretická existence známek s původní retuší VHR ještě bez vypadávajícího kovu
- 3/ známky s prvou retuší VHR, bílou skvrnou na koleně a vypadávajícím kovem /obr. 1/

4/ známky s opravou první retuše bez retuší řetězů /obr. 2/

5/ známky s opravou první retuše s retušemi řetězů /obr. 3/

Až dosud není známa ani jedna známka s popsanych variant existující v pásce či bloku s dalšími známkami. Prohlédněte proto své sbírky a zásoby a sdělte Vaše nálezy. V případě nálezů pásek či bloků známek prosím o jejich zapůjčení, protože se až dosud opíráme o tvrzení Karla Horkého, že známka pochází ze ZP 58, aniž bychom měli možnost si toto ověřit. Pochybnost o správnosti určení ZP vznáší i tyto další poznatky.

Podle pásek a bloků známek byla ověřena další známka s retušemi řetězů, která se bezpečně nachází na ZP 58. Jsou na ní tyto kontrolní znaky:

- vryp do pravého rámu v úrovni pravé číslice /obr. 4/
- barevná skvrnka nad písmeny KÁ /obr. 5/
- zcela odlišná kresba retušovaných řetězů
- žádné znaky retuše VAK

Nelze však vyloučit, že tato retušovaná známka pochází sice ze ZP 58, ale druhé, rovněž opravované desky.

Nálezy a poznatky zašlete přímo na adresu: J. Chvalovský,
POŠTA 614, 16100 Praha 6.

obr. 4

obr. 5

obr. 1 - prvá retuš VHR, poškozená,
bez retuší řetězů

obr. 2 retuš VAK bez
retuše řetězů

obr. 3 - retuš VAK a retuše
řetězů

obr. 4 - retuš řetězů na
ZP 5E

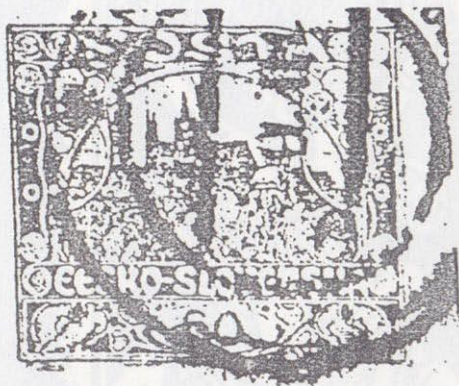
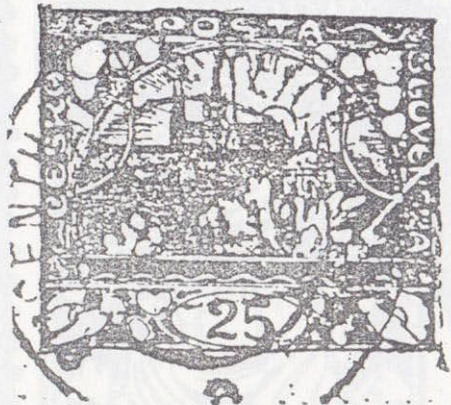
Mechanické poškození desek.

V průběhu tisku známek Hradčanské emise docházelo k mechanickému poškození měděných desek mimo jiné i prasknutím desky, což bylo dokumentováno v Fellantově " Rekonstrukci přepážkových archů Hradčany 25 hal" u prvního ZP I.tisk.desky.

Že k podobnému poškození měděných desek došlo v průběhu tisku i u jiných desek svědčí mnohé předkládané kopie známky 25 hal I.kresby ze 100 ZP II.tiskové desky a 60 hal z 90 ZP I.tisk.desky. U 100 ZP II tisk.desky 25 hal známky je poškození měděné desky natolik markantní, že zcela zřetelně nemohla ujít pozornosti specialistů.

Zajímá mne vývoj poškození. Může někde dokumentovat vývoj? Své poznatky zveřejněte ve Zpravodaji nebo sdělte laskavě na adresu autora příspěvku.

Ing.Dorazil, Břeclav

Průřezky 5h 1.kresba

V 1.díle Monografie čs.známek je na straně 138 uvedeno, že řádkové zoubkování 11 1/2 a řádkové zoubkování 11 1/2:10 3/4 bylo použito pro známky tištěné I.a II.tiskovou deskou. Beze všech pochyb bylo obojí zoubkování použito také pro známky tištěné III.a IV tiskovou deskou.Mám sestavené neúplné rekonstrukce přepážkových archů těchto desek s oběma druhy zoubkování.

Na stejné straně 1.dílu Monografie je zahájení výroby řádkového zoubkování 11 1/2:10 3/4 stanoveno na srpen 1919. Vlastním několik známek poštovně použitých v červenci 1919. Všechny jsou ze III.a IV tiskové desky.Je pravděpodobné, že známky I.a II.desky byly v poštovním provozu ještě dříve. Sběratelé, prohlédněte svoje zásoby a doplňte moje informace.

Jdeněk Ryvola

Praha 1
25.VII.1919

Schluckenau
26.VII.1919

III TD ZP 22

IV TD ZP 55

DOPLATNÍ 1919-22 50 h předoslivové
společné vady T a z desky

Známky byly tištěny knižtiskem z kompaktních leptaných desek. Deska 1 nemá žádné zvláštní označení. Deska 2 má diagonálně rozříznutou desetinou čárku 10. -. Výroba desek byla provedena pečlivěji než u jiných hodnot této emise, proto nacházíme menší počet deskových vad. Na desce 1 bylo zatím určeno a popsáno 52 známkových polí, na desce 2 bylo popsáno 70 známkových polí. Na obou deskách se nachází pět známkových polí se společnými vadami. Jedná se o tyto známková pole:

ZP 1 společná vada - za V v SLOV přerušný rám

- D I - od levé horní smyčky přerušovaná čára
v O v ČESKO čárka
v pravé spirále bod

D II - ornamentální srdíčko přerušeno

ZP 26 společná vada - nad L v SLOV přerušný rám

- D I - bez dalšího kriteriá
- D II - v číslici pět bod

ZP 59 společná vada - nad druhým T v DOPLATIT bod

- D I - na pravé horní smyčce narustek
- D II - Á v ENSKÁ přerušeno
v lístku pravé dolní snítky bod

ZP 63 společná vada - rám před Č v ČESKO přerušen

- D I - na levé dolní smyčce bod
- D II - v ornamentálním srdíčku bod
ve stuze bod
v nule bod

ZP 98 společná vada - pod Á v ENSKÁ bílý výběžek

- D I - za Á v ENSKÁ bílá čára
v HAVKÁNSKÁ bod
- D II - za Á v ENSKÁ bílý bod
v lístku pravé horní snítky bod

Popsání dalších vad bude obsahovat připravovaná studie.

Jaroslav Moravec.

ZP 1/I

ZP 1/II

ZP 26/II

ZP 59/I

ZP 59/II

ZP 63/I

ZP 63/II

ZP 66/I

ZP 66/II

Nahodilosti nejsou předmětem obzvláštního zájmu specializovaných sběratelů, ale jejich nálezy mohou být podnětem k podrobnějšímu studiu a mohou být i cestou k dalším objevům. Neměly by být proto pohrdavě přehlíženy, zvláště když mohou alespoň okrajově doplnit nebo rozšířit specializovanou sbírku nebo exponát. Při zpracování Souhrnné studie CR 125 jsem našel řadu nahodilostí a na některé z nich bych chtěl naše specialisty upozornit.

obr. 1

obr. 2

obr. 3

1. Na 19. zn.poli druhé desky jsem našel dvě známky s nádhernou nahodilou vadou podle obr. 1 a její variantu podle obr. 2. Tato varianta je pravděpodobně začátek postupující vady, což nemám však s čím porovnat, ani to nemohu ničím dokumentovat. Je jedná se zřejmě o retuš, protože se dá předpokládat, že při zásahu retušera by byla odstraněna celá vada a nikoliv jen její část. Pochybnosti však vzbuzují zbytky této bílé skvrny na dolní části písmene "C" ve SLOV podle obr.3.

obr. 4

obr. 5

obr. 6

2. Další zcela ojedinělou nahodilostí je velká bílá skvrna mezi levými číslicemi 8 a 5 na 96.zn.poli 1.desky podle obr. 4. V celém souboru 20.000 ks známek, které jsem měl k dispozici, je to jediný exemplář.

Ďalší další varianty této vady ani stopy po retuši jsem nenašel.

3. Také zn.pole 79 na 2.desce se může pochlitit velkou, přesně ohraničenou bílou skvrnou vlevo od okvě pravé ruky podle obr. 5. I tato vada je zcela ojedinělá.
4. Na zn.poli 22 první desky byla nalezena barevná skvrna v prstech levé ruky, která zakrývá celý prostřední prst, zkracuje ukazováček a deformuje písmeno "Á". Její dolní výběžek zasahuje barevným vrypem také do prsteníku. Viz obr. 6.
5. Zajímavou nahodilost vlevo od pasu má zn.pole 71 na 1.desce. Tato vada vypadá jako zatmění slunce a je znázorněna na obr. 7. Vlastním pouze jediný kus.

obr. 7

obr. 8

obr. 9

6. Na dosud neznámém známém poli se častěji vyskytuje velká bílá skvrna pod řípen, provázená přerušením svítlého šrafování sukne, bílým vrypem do dolního rámečku v levého rohu a zesílením dolního rámečku pod prsty pravé nohy podle obr. 8. Současně s touto vadou je vpravo od VHB přerušena tráva což zasahuje i do dolního rámečku podle obr. 9. V dostupném materiálu jsem nenašel nic, co by mi pomohlo určit zn.pole, mohu pouze uvést, že se tato vada vyskytuje pouze na 1.desce.

Obracím se na naše sběratele, aby mi laskavě sdělili své poznatky o uvedených nahodilostech, abych mohl do Souhrnné studie CH 185, která se konečně blíží k závěru, uvést četnost těchto vad, jejich postup, resp. jejich retuše. Za každou zprávu předem děkuji.

Ing.Bohumír Pospíšil

Nová služba specialistům - poskytování anotačních záznamů z počítače podle vlastního výběru.

Po přečtení článku ing. Pospíšila "Poslední článek o anotacích v našem Zpravodaji č. 16/90 mi přišlo trochu líto, že tato záslužná práce nemohla být z nejrůznějších důvodů dokončena, a že její výsledky nemohou řadoví sběratelé využít. Po dohodě ve Společnosti sběratelů knihtiskových známek se budeme snažit, aby tento nedostatek byl odstraněn. Nabízíme proto sběratelům čs. knihtiskových známek následující službu, kterou bude společnost organisovat.

Již asi 15 let využívám vlastní kartotéku anotačních záznamů a mohu říci, že si bez ní ani nedovedu svou filatelistickou práci představit. Chtěl bych sběratelům nabídnout alespoň část jejího obsahu. Celá moje kartotéka má dost široký záběr - od některých organizačních záležitostí, přes znaleckou činnost až po různá známková teritoria, která mne zajímají. Z nich nejobsáhlejší část tvoří ČSR I. ale jednotlivé oblasti opět nemám zpracovány stejně podrobně. Vzhledem k mé sběratelské specialisaci - emise Hradčan - tvoří tato emise dost rozsáhlou a dále členěnou část, zatímco např. emise OR tvoří pouze jedno heslo v rámci ČSR I. Z tohoto důvodu nabízím sběratelům pouze oblast Hradčan. Oblast na př. OR by byla pouhým výčtem uveřejněných článků, bez jejich dalšího členění a specialisace. Takové bibliografické přehledy existují a bylo by jen nošením dříví do lesa jejich opětovné uvádění.

Na rozdíl od ing. Pospíšila jsem zvolil jiný přístup k třídění informací. Ve výše zmíněných anotacích bylo za základ zvoleno číslo známky podle katalogu Pofis. Ve své kartotéce jsem zvolil věcný způsob třídění. Výhody tohoto způsobu jsou nasnadě. Potřebují-li např. informace o padělcích známek IV. kresby, nemusím pracně prohledávat všechny anotační záznamy o známkách č. 17, 19, 23 a 26, zda mezi nimi není náhodou něco o padělcích, ale vyhledám so přímo heslo padělky, následně IV. kresba a případně i konkrétní hodnotu. Zde mám pak už soustředěny všechny potřebné informace. Dále lze realizovat i takové požadavky, jako informace o poštovním použití, celinách i vystavovateli, které by byly ve výše uvedeném systému obtížně /pokud vůbec/ realizovatelné.

Nyní již k vlastnímu systému. Pro přístup k libovolné informaci souží čtveřice číslic /dále označovaná jako klíč/, kterou si obecně označíme ABCD. Přiřazení číslic 0-9 pro jednotlivá místa A-D tvoří t.zv.číselník, pomocí něhož se potom vyhledává v kartotéce. Celý číselník bude uveden dále, zde zatím uvedu pouze jeden příklad:

A = 2 - vlastní známky
B = 1 - kresba
C = 3 - IV.
D = 2 - 80 hal

Informace o známkách 80 a IV.kresby bude mít klíč 2132 a pod tímto číslem bude hledáno v kartotéce. Lze to říci i jinak, že totiž každý článek, který bude pojednávat o známce 80h, bude mít vždy číslo 2132.

Na tomto místě chci ihned upozornit na jednu věc, že totiž jeden a tentýž článek může mít několik čísel a tedy několik anotací, pojednává-li o několika různých problematikách. V našem případě to mohou být např. čísla 2131 a 2132, bude-li článek pojednávat o známkách 60 h a 80 h.

A ještě jedno upozornění. Číslo se nemusí nutně skladat ze čtyř číslic. To v tom případě, není-li nutně tak podrobně. další členění dané problematiky.

A = 1 - zkusmé tisky
B = 2 - zkoušky
C = 2 - barev

Články pojednávající o zkouškách barev tisku budou mít číslo 122. /tečka je místo nevyužitě číslice D/. Obdobně může být i 11.. /tečky místo číslic A a D/ atd.

A nyní to hlavní. Jak budou tyto informace poskytovány sběratelům? Od nějakého zveřejnění anotací v našem zpravodaji jsme upustili z úsporných důvodů, protože tato služba bude atraktivní pouze pro omezený počet zájemců.

Svou kartotéku mám umístěnou na počítači. Proto mohu požadované informace za režijsní cenu sběratelům poskytnout v podobě výpisu na tiskárně - ovšem bezdiakretických znamének. Šířka papíru z tiskárny je 11,5cm. Mohu poskytnout dva formáty výpisu - 80 znaků/rádek a 60 znaků/rádek. Cena jednoho anotačního záznamu by činila u většího formátu 20 hal a menšího formátu 10 hal./cena vychází z ceny role speciálního papíru 70 Kčs /.

